

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਐਸਬੀ ਕੈਪੂਰ ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਐਚਆਰ ਸੋਢੀ, ਜੇ. ਜੇ.

ਡਾ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1981

4 ਨਵੰਬਰ 1968 ਈ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) – ਆਰਟੀਕਲ 16 – ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ – ਕਾਡਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਕੀ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਪੋਸਟ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ- ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਆਰਟੀਕਲ 16 - ਕੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਮਤ (ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਸੋਢੀ, ਜੇ., ਨਰੂਲਾ, ਜੇ. ਉਲਟ), ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਡਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਇੱਕ ਗਲਤ ਪਹੁੰਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਜ਼ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਗੋਵਰਨਮੈਂਟ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ - ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 15 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਉਸੇ ਕੋਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਤੱਕ ਰਾਜ ਜਾਂ ਸੰਘ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਤੀਤ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਇਹ ਗਾਰੰਟੀ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਲੰਘੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਰਗ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਸਥਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 16(1) ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ

ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਮਰੱਥ ਟੈਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤਿਓਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਦਾਗ-ਰਹਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗ ਕਰੇ ਜਾਂ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਗ ਤੋਂ ਮੁਕਤ। ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਅਧੀਨ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ

ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ (ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ) ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। , ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਯੋਗ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ:-

- (i) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ; ਅਤੇ
- (ii) ਉਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਨਾ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਗ ਅਤੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਨਰ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ।

1967 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 4 ਨਵੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪ¹, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ. ਸੋਢੀ ਦੀ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਮਿਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 '6 ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ

ਮੈਡੀਸਨ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 27/29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966, ਡਾ. ਕੇ. ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 22 ਅਗਸਤ, 1966 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾ. ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ Hea¹ lth Services ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ) ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ। 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, Hea > lth ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ, ਡਾ. ਦੀਪਕ ਭਾਟੀਆ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ।

ਆਨ ਅਤੇ ਸਵਰੂਪ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਆਰ.ਐਸ. ਮਿੱਤਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ ਅਤੇ ਅਬਨਾਸ਼ਾ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ, ਸੀਨੀਅਰ ,ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ ਐਲ ਸੋਨੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

C APOOR, J. -ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਕੇ.ਐਸ. ਰਾਏ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 13 ਸਤੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ 16 ਸਤੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (1) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ (2) ਡਾ. ਕੇ. ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਸਨ। , ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਦੇ ਸਰਕਾਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸੀ। ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਮੌਜੂਦਾ, ਨਾਲ ਹੀ 27/29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ। ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ। 22 ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ, Respondent ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਿਜ਼, ਪੰਜਾਬ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ DHS ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 3 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ DHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਅਸਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

(2) ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਫ਼ੀ ਭਾਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 15 ਫਰਵਰੀ, 1949 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਵਿਸ II (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ PCMS, II ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, 1951. ਇੱਥੇ ਸੂਬਾਈ ਸਿਵਲ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾ ਵਾਈਸ I ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਭਾਗੀ ਮੁਖੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਡਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਮ ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 1959 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2,500-3,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ। ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸਾਲ 1961 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 4 ਜਨਵਰੀ, 1962, (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ. 2/5) ਡਾ: ਦੀਪਕ ਭਾਟੀਆ, ਚੀਫ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਜੋ ਕਿ ਡਾ. ਏਕੀਕਰਣ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 7 ਦਸੰਬਰ 1963 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੀ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਸ. ਦੀ ਅੰਤਮ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਲਾਸ I ਅਤੇ II ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ 1,500-60-1,800/75-2,100 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 400 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਗੈਰ-ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਭੱਤਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨੰਬਰ 9 'ਤੇ ਸੀ। DHS ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਸੀ। 1,800-100-2,000। ਡਾ: ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ 25 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਡੀ.ਐਚ.ਐਸ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 2, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮੈਡੀਕਲ ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਿਜ਼) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। 1,300-50-1,500 ਸੀ, - ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ R. 2/15, ਮਿਤੀ 31 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਜਭਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਅਸਾਮੀ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਲੀਬਿਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਆਧਾਰ. ਡਾ. ਦੀਪਕ ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ 14 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਚਾਰਜ ਤੋਂ ਰਿਸਪੈਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਰਮਾ ਨੇਟ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 29 ਮਾਰਚ, 1963 (ਵੀਡੀਓ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ I) ਨੂੰ, ਰਾਜ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਟੀਚਿੰਗ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਟੀਚਿੰਗ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਇਸ ਅਧਿਆਪਨ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ, ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਗ੍ਰੇਡ ਰੁ. 800-50-1,400 ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਾਲ 1963 ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(3) ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਈ.ਡੀ.ਆਰ.ਟੀ. ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਡੀ.ਐਚ.ਐਸ. ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦਾ ਅਹੁਦਾ, ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 24 ਅਗਸਤ, 1963 (ਅੰਕੜਾ III), ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਖਾਲੀ ਪਈ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ (ਅਨੈਕਸਚਰ IV) ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਮੁਲਤਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੀ ਪੋਸਟ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ x ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਆਈ. ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕਲਾਸ I ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਸਾਮੀ ਸੀ ਅਤੇ 28 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਤੱਕ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਪੱਕੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਲਮਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੋ ਸਾਲ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਪੋਸਟ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀਆਰਐਮਈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਸੀ। 1,500-60-1,800/75-2,100 ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ: -

- (i) ਵਿਲੱਖਣ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਨਾਲ MBBS;
- (ii) ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ;
- (iii) ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, MD, ਜਾਂ MS ਜਾਂ MRCP ਜਾਂ FRCS
- (iv) 10 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ/ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ/ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਖੋਜ ਅਨੁਭਵ;
- (v) ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ 15 ਸਾਲ;
- (vi) ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਉਚਿਤ ਗਿਆਨ।

(4) ਪਦਉਨਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ = ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਉਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 4 ਕੇਂਦਰ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਰਾਈਡਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ, ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਮੇਤ) ਨੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

31 ਅਗਸਤ, 1964 ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ (ਨਕਲ A/2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਜੰਡ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ - ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

»»

(5) ਡਾ: ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦੁੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਡਾ: ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ (ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਸੀ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਰਲਾ ਗਰੇਵਾਲ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ.) ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 23 ਦੇ ਉਪ-ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ 'x' ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ :-

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਡਾ. ਕੇ. ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਹੀ ਸਥਾਨ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। *

(6) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਅਤੇ ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟ ਮਿਤੀ 1965 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

- (i) ਡੀਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ;
- (ii) DRME ਦੀ ਪੋਸਟ ਦੀ ਥਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੋਸਟ ਦੁਆਰਾ ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ 1,800-2,000 (DHS ਦਾ ਰੈਗੂਲਰ ਗ੍ਰੇਡ) ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾਨ-ਪ੍ਰੈਕਟਿਕ ਟਾਇਟਿਲਿੰਗ ਭੱਤਾ;
- (iii) ਡੀਡੀਆਰਐਮਜੇਜੇ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਕਟੌਤੀ;
- (iv) DRME ਦੀ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ;
- (v) ਇੱਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਡੀਐਚਐਸ ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਤੋਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਾਲਜ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ.

(fj) ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 15 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਓਮ ਪ੍ਰਭਾ ਜੈਨ ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ-

- (i) ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਇੱਕ ਅਸਾਮੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। 1,800-2,000 ਪਲੱਸ ਗੈਰ-ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਿੰਗ ਭੱਤਾ;
- (ii) ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (iii) DRME ਅਤੇ DDRME ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (iv) ਦੇਣ ਲਈ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਅਸਾਮੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਡੀਆਰਐਮਈ, ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(8) ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਯਾਨੀ ਕਿ 16 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ (ਅਨੇਕਚਰ 'ਡੀ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ: -

- (i) ਫੋਰੈਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ < ਦੀ ਪੋਸਟ cof, ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਫੋਰੈਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਸਕੋਲ ਵਿੱਚ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨਾ 1,000 – 75 – 1,600 ਪਲੱਸ ਗੈਰ-ਪ੍ਰੋਕਟਿਸਿੰਗ ਭੱਤਾ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ।
- r (ii) ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਫੋਰੈਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ PGI, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਤਬਾਦਲਾ।
- (iii) ਡਾ. ਰਾਏ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ- (ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ (ii) ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ
ਜਨਵਰੀ, 1966, ਰੁਪਏ 'ਤੇ. 1,560 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ, ਭਾਵ, ਰੁ. 1,525 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਰੁ. 35 ਨਿੱਜੀ ਤਨਖਾਹ (ਨਾਨ-ਪ੍ਰੋਕਟਿਸਿੰਗ ਭੱਤੇ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ
- (iv) ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ, ਡਾ. ਕਸ਼ਯਪ ਦੁਆਰਾ, ਡਾ. ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ, 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਧੂ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੇ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(9) 17 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖ਼ਬਰ ਛਪੀ ਕਿ DRME ਅਤੇ DDRME ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮ ਲਈ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੋਸਟ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 20 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਈ' ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਦਬਾਇਆ। ਕਿਵੇਂ ਵੀ, ਜਦੋਂ 27/29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'F' ਦੀ ਨਕਲ) ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 11 ਮਈ, 1966 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ *G!) ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ। ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ 5 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਫਿਰ 12/14 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ (ਨਕਲ 'ਐੱਚ') ਅਤੇ 12 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਾਵਾਈ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਦੀਪਕ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਡੀ.ਐਚ.ਐਸ. ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 22 ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। DHS ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ, ਜਿਸ 'ਤੇ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਅਤੇ DHS ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -(i)

- (i) ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਏਡੀਐਚਐਸ ਦੀ ਪੋਸਟ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਭਾਗ II ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੌਸਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮੰਤਰੀਆਂ।

- (ii) ADHS ਦੀ ਪੋਸਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੋਸਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਜੋ ਕਿ ਜੀਨ ਰੈਲ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।
- (iii) ਪਟੀਸ਼ਨਰ, 1,500—>2,100 ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਬਣ ਗਿਆ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ 1,300-1,600 ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਸੀ।
- (iv) ਕਿਉਂਕਿ ADHS ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੋਸਟ DRME ਅਤੇ DDRME ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, DDRME ਦੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਕੋਲ ਉਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ।
- (v) ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦੀ ਪੋਸਟ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪੋਸਟ ਦੇ ਇਨਕਮ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ।
- (vi) ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀਓ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 4200- IHBI-62/19157, ਮਿਤੀ 1/4 ਮਈ, 1962, ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬ, ਮੈਡੀਕਲ ਟ੍ਰਿਸਟ ਪਾਂਸ ਡੈਟ ਨੰ. ॥੨੧॥
- (vii) ਜਵਾਬੀ ਡੈਟ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਏਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਾੜੀਆਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨ ਕੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

FLO) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 1948 ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜਾਬ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਭਾਗ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਮੁਖੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। PCMS ਕਾਡਰ

ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਕਲਾਸ I ਅਤੇ ਕਲਾਸ II ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੇ ਅਤੀਤ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਕਲਾਸ I ਨਹੀਂ ਸਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਕਲਾਸ I ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਜੋ ਕਿ ਡਾ. ਪੀ.ਸੀ. ਦੱਤਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 18 ਫਰਵਰੀ, 1950 ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਾ. ਦੀਪਕ ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਸ.ਆਈ. ਦੇ ਕਾਡਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 15 ਮਾਰਚ, 1963 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੀ.ਐਚ.ਐਸ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ/ਅਨੁਭਵ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਜਨਰਲ ਸਾਈਡ ਅਤੇ ਟੀਚਿੰਗ ਸਾਈਡ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 5 ਸਤੰਬਰ, 1960 ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪੀਸੀਐਮਐਸ II ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ PCMS II ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੂੰ 25/26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਤੋਂ, PCMS ਕਲਾਸ I ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਅਸਥਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਧਿਆਪਨ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ 5 ਜੁਲਾਈ, 1949 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ PCMS I ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ 5 ਜੁਲਾਈ, 1950 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ PCMS I ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਗ੍ਰੇਡ @ Rs. 4 ਫਰਵਰੀ, 1962 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ 1,300, ਅਤੇ 24 ਮਈ, 1962 ਤੋਂ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮੈਡੀਕਲ) ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 1,350—50—1,600। ਉਹ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1963 ਤੋਂ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮੈਡੀਕਲ) ਵਜੋਂ ਪੱਕਾ ਹੋ ਗਿਆ, 25 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਤੋਂ 14 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਤੱਕ ਡੀਐਚਐਸ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਵੀ ਡੀਐਚਐਸ ਪੰਜਾਬ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, 13 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ, 1964 ਤੱਕ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਵਿੱਚ 1,800-2,000 ਜਦਕਿ ਡਾ. ਦੀਪਕ ਭਾਟੀਆ, ਵਿਦੇਸ਼ ਅਧਿਐਨ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ DHS ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੋਸਟ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ 1,800—2,000 ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਡਾ. ਦੀਪਕ ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੀਸੀਐਮਐਸਆਈ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ, ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਕਲਾਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। I (ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਭਰਤੀ) ਨਿਯਮ, 1940, ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੈਬਰਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 58 ਕਦਮ ਹੇਠਾਂ ਸੀ।

(1) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ DDRME ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਓ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ADHS ਦੀ ਪੋਸਟ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੋਸਟ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਸਾਮੀ ਸਿਰਫ ਅਧਿਆਪਨ ਪੱਖ ਤੋਂ ਹੀ ਭਰੀ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਅਨੈਤਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਸੰਬੰਧੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ 13 ਮਈ, 1967 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੌਂ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

(12) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(13) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਟੈਰੀ ਹੈਲਬ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਦੇ ਨਾਲ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਲੁਕਵੀਂ ਗੱਲ ਹੈ। ADHS ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਅਨੁਚਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਸਮਝੌਤਾ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 11 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਨੋਟ (ਕੌਪੀ ਅਨੁਬੰਧ VII) ਨਾਲ ਸ਼ਰਾਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

“ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐੱਮ. ਮੈਂ ਐਚ.ਐਮ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਧਿਆਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ

27 ਅਗਸਤ, 1965 ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ⁴ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਾ. ਤੁਲਸੀ

ਦਾਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਨੋਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਇਸ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। PUC, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਕਿੱਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸੇਵਾ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੰਮ

? ਡਾਕਟਰ ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੀਜੀਆਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

i" ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਡਾ: ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਅਡੋਲ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕਈ ਵਾਰੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਅੰਤਮ ਗੱਲਬਾਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਉਹ ਚਲੇ ਜਾਣ ਪਰ ਕਿਸੇ ਅਣਚਾਹੇ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਡਾ: ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਕੰਮ ਵਿਚ ਬਿਤਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਸੁਝਾਅ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਕੰਮ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਉਸਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਬਸਟੀਟਿਊਟ ਪੋਸਟ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੀਜੀਆਈ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਫੀਲਡ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਭਾਵ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ।

ਪੀਜੀਆਈ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਮੌਜੂਦਾ ਡੀਐਚਐਸ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ) ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਪੀਜੀਆਈ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। 2,500—100—3,000, ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਕੇਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ। 500, ਭਾਵ, ਰੁ. ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 3,500। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਡੀਆਰਐਮਈ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੀਜੀਆਈ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਚੋਟੀ ਦੇ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਡੀਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੋਸਟ 1,800—2,000 ਪਲੱਸ ਐਨਪੀਏ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ/ਐਨਪੀਏ ਵਜੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ (DHS ਦਾ ਨਿਯਮਤ ਗ੍ਰੇਡ) ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ DHS ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ (1,500-2,100 ਸਕੇਲ) ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਪੀਜੀਆਈ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ, ਡੀਆਰਐਮਈ ਦਾ ਕਲੈਰੀਕਲ ਸਟਾਫ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੀਜੀਆਈ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕਾਗਜ਼ ਦਾਖਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੀਜੀਆਈ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜੁਆਇੰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪੈਰਾ-ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ ਦੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਮਕਸਦ. ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ DHS ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਹੈ, ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਾਲਜ ਕੇਡਰ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ. ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਨਰਲ ਮੈਡੀਸਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ DRME ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੋਸਟ 4 ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋਕਰ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਮ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਭਾਵ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ।

ਡਾ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ (ਕਪੂਰ, ਜੇ.)

ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ. ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਸਮੇਂ, ਡਾ. ਨਈਅਰ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਆਮ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਫੀਲਡ ਵਰਕ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ। ਸਾਡੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੀਲਡ ਵਰਕ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਐਚ.ਐਮ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ, ਮੈਂ - ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਫੈਕਲਟੀ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੇਧਾਂ ਕਰਨ ਲਈ

ਤਿਆਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡੀਆਰਐਮਜੇ 3 ਦੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਅਮਲਗਾ ਮਸ਼ਨ। ਅਤੇ DHS ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੰਗਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇੰਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਫੀਲਡ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਐਚਐਮ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਤਕਨੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਚਰਚਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ HM ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ DHS ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਐਚ.ਐਮ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਰਹੂਮ ਡਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਡੀ.ਐਚ.ਐਸ. ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਾਮਲਾ ਬਾਅਦ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੀਜੀਆਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਅਮਲੀ ਖੇਡ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹੁਣ ਉਹ ਪੜਾਅ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੀਜੀਆਈ ਨੂੰ ਪੀਜੀਜੇ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੁਦ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੀ ਬੀਆਈਐਸ ਟੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਡੀਆਰਐਮਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਸਿਖਲਾਈ) ਹੈ।

ਰੁ. 1,800-2,000 ਅਤੇ ਰੁ. ਕ੍ਰਮਵਾਰ 750-1,250। ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਪੋਸਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।"

(14) 13 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਓਮ 3 ਪ੍ਰਭਾ ਜੈਨ ਨੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ। ਇਹ ਨੋਟ 29 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੇਖੇ ਸਨ, ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ ਦੁਆਰਾ ਦਸੰਬਰ, 1965 ਦੀ ਮਿਤੀ* ਦਾ ਅਗਲਾ ਨੋਟ ਅਨੁਬੰਧ VIII ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾਤਮਕ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਮੈਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਚਐਮ ਨਾਲ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਥਾਪਨਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੀਐਚਐਸ ਨਾਲ ਵੀ ਮੇਰੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ DHS ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਡਾਕਟਰੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਜ ਜੇਕਰ HM ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਐੱਫ.ਡੀ. 1,800-2,000 ਪਲੱਸ ਐਨ.ਪੀ.ਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਮ ਪਾਸੇ 'ਤੇ CMOS ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਸਮੇਂ DRME ਅਤੇ DDRME ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ- DDRME ਜੋ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਨੂੰ DHS ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ DRME ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ DHS ਦਾ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ/ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ DRME ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ PGI ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ 3-4 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਕਿੱਤ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿ ਇਹ ਸਟਾਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੀਜੀਆਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ 7 ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲਾਂ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ। ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

- (1) ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ.
- (2) ਡਾਕਟਰ ਵਾਈ. ਸਚਦੇਵਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- (3) ਇੰਦਰਜੀਤ ਦੀਵਾਨ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ.
- (4) ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਲਹੋਤਰਾ, 1 ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ.
- (5) ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਨਿਰੰਕਾਰੀ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਨੇਤਰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ.
- (6) ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਐਨਾਟੋਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ.
- (7) ਐਮਐਸ ਗਰੇਵਾਲ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਫਾਰਮਾਕੋਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ.

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਡਾ: ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਬਾਕੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਰਸਮੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।

(15) ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਈਬੇ ਪੇਜ਼ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਧਾਰਨ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ। ਫਾਈਲਾਂ ਦੇ ਨੋਟਸ ਭਰਪੂਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਲੋਕ: ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਹੇਠਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਨਾ ਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮਿਤੀ 20 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ, ਏ.ਡੀ.ਐਚ.ਐਸ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ, 22 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 20 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 20 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1967 ਰਾਹੀਂ) ਅਤੇ DDRMJ5 ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿੱਤੀ - ਉਲਝਣਾਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਸਾਮੀ 1 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

ਜਨਵਰੀ, 1966. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1,000-1,600 ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਬਜਾਏ। 800-1,400 ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਸਮੇਤ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਥੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਵੀ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ ਦੇ ਡੀਨ ਡਾ. ਪੀ.ਐਨ. ਚੁਟਾਨੀ ਦੁਆਰਾ 21 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਪੱਤਰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾ. ਚੁਟਾਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ (ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ IX), ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, 21 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਐਸ. ਓੜਾ ਨੂੰ ਕੇਸ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸੇ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਨੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨੋਟ (ਨਕਲ ਐਕਸਐਨਯੂਐਮਐਕਸ) ਸੌਂਪਿਆ। ਇਹ ਨੋਟ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

“HM ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ 23 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਦੇ SMW ਦੇ ਨੋਟ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਸਫ਼ਾ 47-48 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡੀਐਮਐਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, PGI SHBI ਦੇ ਨੋਟ 49-51 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਡਾ. ਰਾਏ ਦੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਡਾਕਟਰ ਰਾਏ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਉਹ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਕੇਲ ਲੈ ਕੇ ਪੋਸਟ ਗੁਆ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। 1,500-2,100 ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਹਤਰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(2) ਜਿਵੇਂ ਕਿ SHBI ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, 31theitcorrectLCtechnical3 ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਰਾਏ ਨੇ 1963 ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅੰਤਮ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, PCMS II ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪੀ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਸ. I ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। 800 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ 750—1,250। ਜੇਕਰ ਡਾ. ਰਾਏ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਮ.ਐੱਸ. I ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। 800

ਸੋ-

• ਡਾ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਆਦਿ (ਕਪੂਰ, ਜੇ.)

. ii - ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਝੰਡੇ 'ਐਫ' ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖੀ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। 1,000- 1,600, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ : ' ਫੋਰੈਸਿਕ ਮੈਡੀ ਸਿਨੇ ਵਿੱਚ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ 1963 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੋਰੈਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਗਈ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 10 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਅਧਿਆਪਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ

1 ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉਹ ਫੋਰੈਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਡਾ: ਰਾਏ ਨੇ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ

• ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ 1 ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਡਾ. ਰਾਏ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਦੁਆਰਾ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਬਣ ਗਿਆ

' ਪੀਐਸਸੀ. ਉਸ ਕੋਲ ਕੁਝ ਖਾਸ ਗੁਣ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਫੋਰੈਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਚਿਹਰੀ, ਚੁੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਲੋ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

' • ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, • ਅਹੁਦਾ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ

ਅਧਿਆਪਨ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ)। ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬੋਲਦਿਆਂ ਡਾ: ਰਾਏ ਨਾਲ ਵੀ ਸਿਆਣਪ ਵਾਲਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮਰਦ ਹਨ-

*■" ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ

ਪਾਸੇ ਅਸੀਂ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

? ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈ 800- 1,400 ਤੋਂ ਰੁ. 1,000 – 1,600 ਦ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

ਆਰ . ਟੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੀਐਸਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ HM ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।³

(3) ਸਾਡੇ ਕੋਲ PGI, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅੰਡਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਅਟੈਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਡਾ. ਰਾਏ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਤਜਰਬਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਐਸ.ਐਮ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਮ./ਸੀ.ਐਮ. ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਡਾ. ਰਾਏ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਸਮੇਤ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ

ਅੰਡਰ-ਗੈਜ਼ੁਏਟ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਵਾਲੇ ਡੀਐਮਐਸ ਦੀ ਪੋਸਟ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। 1,000 – 1,400। ਡਾ: ਰਾਏ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਤਿਆਰ ਹਨ।

- (4) ਫਲੈਗ 'ਐਫ' 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਡਾ: ਰਾਏ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਰੁਪਏ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1,580 ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ 1,500 – 2,100। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਤਨਖਾਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, AD ਇਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਨੂੰ FD ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਕਰਨ ਲਈ FD ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1,560 ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਐਨਪੀਏ ਸਮੇਤ। 1,000 - 1,600।
- (5) SMW ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੇ ਹਸਤਾਖਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕੇਸ ਤੁਰੰਤ HM ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਦੋ ਵਾਰ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਆਖਰੀ ਵਾਰ 22 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ, ਅਤੇ HM ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇ ਦੇਈਏ। ਤਾਂ ਕਿ ਡਾ: ਰਾਏ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡੀ.ਐੱਮ.ਐੱਸ., ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਣ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐੱਸ.ਐੱਚ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੋਸਟ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 800 ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਸਮੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖੁਦ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਜਲਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।"

(16) ਹੈਲਥ ਮਨਿਸਟਰ 24 ਦਸੰਬਰ 1965 ਦੇ ਹਰਟ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਪਰਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ. ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ, ਉਸ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਟੌਰ ਮੈਡੀਕਲ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 27 ਦਸੰਬਰ 1965 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ, ਵਿੱਤ ਨੇ ਆਪਣੇ UO ਨੰਬਰ 14063-FDI-65, ਮਿਤੀ 31 ਦਸੰਬਰ, 1965 (ਜਿਸਦੀ ਨਕਲ ਵੀ ਅਨੁਬੰਧ VIII ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ DRME ਅਤੇ DDRME ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ADHS ਦੀ ਪੋਸਟ 1,800-2,000 ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ: -

- (i) ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨਾ

ਡਾ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਆਦਿ (ਕਪੂਰ, ਜੇ.)

- 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ (ਰੁ. 1,000-1.600 ਪਲੱਸ ਐਨਪੀਏ) ਦੀ ਪੋਸਟ;
- (ii) 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ;
- (iii) ਡਾ. ਰਾਏ ਦੀ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ (ii) 'ਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਰੁਪਏ 'ਤੇ 1,560 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ, ਭਾਵ, ਰੁ. 1,525 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਰੁ. 35 ਨਿੱਜੀ ਤਨਖਾਹ (ਐਨਪੀਏ ਸਮੇਤ) ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ
- (iv) ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ, ਡਾ. ਕਸ਼ਯਪ ਦੁਆਰਾ, ਡਾ: ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ, 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਧੂ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੇ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਦਾ ਹੁਕਮ (ਨਕਲ ਐਨੈਕਸਚਰ 'ਡੀ'), ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਸਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਤ੍ਰਾਸਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਸਕੱਤਰ ਟੈਰੀ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਘੱਟ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਇੱਛਾਵਾਂ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(18) ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ADHS ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਭਰੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ - ADHS ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮਨੋ ਜਾਂਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੀਜੀਆਈ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੇ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਦੇ ਨਾਲ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ।

(19) ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(20) ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ, ਟਾਈਟਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ 20 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ (ਅਨੇਕਚਰ 'ਸੀ' ਦੀ ਕਾਪੀ) ਨੂੰ ADH3 ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਰੁਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ੁਨੀਅਰ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ 16 ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਮ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਦੀ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ R.2/18), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੰਬਰ 58 'ਤੇ ਸੀ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਅਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਖੜੀ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R.2/12J, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 56 'ਤੇ ਸੀ। ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ 1 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਉਹ ਅਧਿਆਪਨ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਗਲਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਧਿਆਪਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਇਆ ਸੀ। PCMS ਇਹ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ DRME ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਨਕਲ X) ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ PCMSI ਲਈ ਭਰਤੀ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ P.C.M.S.II ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 15 ਫਰਵਰੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, 1949, ਅਤੇ 15 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਉਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ। ਸਵਾਲ "ਕੀ ਟੀਚਿੰਗ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਰਿਟੇਨਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਜਨਰਲ I ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?" ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ "ਕੀ ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ 5-9-62 ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਅੰਤਰ- ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਬਹਾਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ।" ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ REP/19) ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। DRME ਤੋਂ ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ ਨੂੰ 7 ਅਗਸਤ, 1963 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ (ਪੇਪਰ ਬੁੱਕਆਈ ਦੇ ਪੰਨਾ 371 'ਤੇ), ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ / ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਡਾ. ਡੀ. ਭਾਟੀਆ ਵੱਲੋਂ ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਾ ਚਾਰਜ ਛੱਡਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੀਨੀਅਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

ਉਸ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਕੇਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ADHS ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ DH S ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਨੋਟ DRME's ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ 16 ਅਗਸਤ, 1963 ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਮ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ, ਸਾਲ 1967 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਆਸਨਸੋਲ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। . ਤੋਂ ਬਿਨੈਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਲਮ 11-A ਹੈ "ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰਹੋ ਹੋ, ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਸਮੇਤ ਵੇਰਵੇ ਦਿਓ"। ਇਸ ਕਾਲਮ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ "PCMS II, PCMS I", ਕਾਲਮ ਦੇ ਹੇਠਾਂ "ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਛੱਡਣ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਾਰਨ, ਉਸਦਾ ਜਵਾਬ "ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

(21) ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਬਰਾਬਰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ, ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 8095-IHBIV-65/49048, ਮਿਤੀ 17 ਦਸੰਬਰ, 1965, ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੁਨ ਜੇ.ਬੀ. ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ "ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਸਾਲ 1966-67 (ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਸਕੀਮ) ਲਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 2.46 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਅਸਾਮੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 361 'ਤੇ ਐਨੈਕਸਰ VII ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 219 'ਤੇ Annexure REP/10 ਦਾ ਨੱਥੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੱਥੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਕੋਈ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਲ 1966 ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਸਾਮੀ ਹੈ। ਅਨੁਬੰਧ REP/II-A ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇਰ ਨਾਲ ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਸਲ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ PCMS II ਵਿੱਚ ਆਮ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਅਧਿਆਪਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ PCMSI ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਸਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਦੀ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ 1 ਉੱਤੇ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 59 ਉੱਤੇ ਸੀ।

(22) ਵਿਕਲਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਵਿੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ, ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਸਿਰਫ 28 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਤੱਕ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਉਦੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸੋਡੀਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਫੈਸਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਨਿਯੁਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨੋਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਡੀਆਰਐਮਈ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀ। ਅਤੇ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਡੀਆਰਐਮਈ ਅਤੇ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

(23) ਤਦ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਏ.ਡੀ.ਐੱਚ. ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਦਾ ਸੁਪਰ ਟਾਈਮ-ਸਕੇਲ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ 20 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਨਕਲ ਐਨੈਕਸਰ ਆਰ. 2/6), ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1962 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਪੋਸਟ, ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪੋਸਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ 3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਪੋਸਟ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਜਿਹੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਹੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਪੋਸਟ ir, ਅਨੁਸੂਚੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵੀ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਪਰ ਟਾਈਮ-ਸਕੇਲ ਪੋਸਟ ਸੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਯੋਗਤਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕ ਸੀ।

(24) The In?theJP.CMS Classji I crt(Recruitment anddi Conditio Service) Rules, 1940 (Annexure R. 2/2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਨਿਯਮ 9.2 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ। ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਏ.ਡੀ.ਐਚ.ਐਸ. ਦੀ ਪਦਉੱਨਤੀ ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਤੋਂ ਉਪਰ ਸੀ, ਵੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਚੋਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 1956 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਨਕਲ V) ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦੇ ਅਫ਼ਕਰੋਂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਗਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਲੈਬ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੋ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੀਐਚਐਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ 4 ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ, 1963, ਮਰਹੂਮ ਡਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ। ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੇ ਚਾਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਚਾਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ-ਆਲ/ਖੋਜ ਪੱਖ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ, ਜੋ ਇਸ ਪਾਸੇ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕਰਨਲ ਡੀ. ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 7 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

(25) ਏ.ਡੀ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ XI) ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਿਛਲੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸੀ। ਉਹ ਨੋਟ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

“ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਚ.ਐਮ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(19®)!

DRME ਅਤੇ DHS ਦੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਅਸੀਂ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਇਹ ਪੋਸਟ ਜੋ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। 1,800 – 2,000 ਪਲੱਸ ਐਨਪੀਏ ਤਨਖਾਹ ਦੇ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਧਿਕਤਮ ਮਮ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅਧੀਨ। 400 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ, ਐਚਐਮ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਕੰਨ ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਏਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸੱਤ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। PUC I-VII 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ - ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਡਾਕਟਰ ਡਾ: ਯੁੱਪਵੀਰ ਅਤੇ ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ

. Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

ਦੀਵਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। . ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਡਾ. ਯੁੱਧਵੀਰ ਨੇ ਐਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਨੌਕਰੀ ਉਸਦੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਰਜਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਉਹੀ ਤਨਖਾਹ ਲੈਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਭਾਵ ਰੁਪਏ 2,500-3,000 ਪਰ ਉਸਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ: ਇੰਦਰਜੀਤ ਦੀਵਾਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1,800-2,000 ਪਲੱਸ ਐਨ.ਪੀ.ਏ. ਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਰੁ. 2,500—3,000। 11118 ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਐਫਡੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਡਾ. ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲਾਈਨ ਇੰਨੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਰਕਮ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਯੁੱਧਵੀਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। 5,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਗ੍ਰੇਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਕਾਲਜ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧੀਕ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਤੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਪਏਗਾ ਜਦੋਂ ਦੋ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਡੀਐਚਐਸ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਸੀਪਾ ਰੇਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਡੀਐਚਐਸ ਮਨੋਨੀਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਧੀਕ ਡੀਐਚਐਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਵਧੀਕ ਡੀਐਚਐਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਫਲੈਗ 'ਡੀ' 'ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ HM ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਣ ਲਈ! ਡਾ. ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਦੀ 1962-63 ਤੋਂ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਾ. ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਪਕੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਅਜ਼ਮਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ 3-4 ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿਰਾਇਆ ਕਿਵੇਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਤੋਂ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਮੇਰੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਵਾਰ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਡੀ.ਐਚ.ਐਸ. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਵਧੀਕ DHS ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਰੁਪਏ ਹੈ। 1,800-2,000 ਪਲੱਸ NPA ਜਦਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਰੁਪਏ ਹੈ। 1,800-2,000। ਵਧੀਕ DHS ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ NPA ਦੇਣਾ ਅਤੇ DHS ਬਣਨ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ, ਇਸਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ DHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ NPA ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1,800 – • 2,000 ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੰਦਿਨਜ਼ਰ ਕਿ ਸਾਰੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁਣ ਦੋਵੇਂ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ/ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਨਪੀਏ ਦੀ ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਅਧੀਨ ਵਧੀਕ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। 1,800 – 2,000 ਪਲੱਸ NPA ਅਤੇ NPA ਨੂੰ DHS ਦੇ ਮੂਲ ਗ੍ਰੇਡ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੇਸ ਵੀ ਭੇਜੋ। ਹੁਣ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਹੁਣ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਅਤੇ ਡੀਐਚਐਸ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਡੀਐਚਐਸ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪੋਸਟ ਬਣਾਈ। ਕਾਲਜ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਮੇਰਾ ਪਹਿਲਾ ਨੋਟ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਪੰਨੇ d-4 ਪਹਿਲਾਂ, 1 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੱਡੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਟਿਊਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਡੈਂਟ ਓਏਸਿਸ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ। ਹੋਰ ਪੈਰਾ-ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ, ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟ੍ਰਿਸਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਡੀਐਚਐਸ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੀਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਅਜੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਤਾਲਮੇਲ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ

. Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ DHS ਨੂੰ ਵੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਤਾਲਮੇਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡੀਐਚਐਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੀਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਡਾਕਟਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਵਿਅਕਤੀ ਅਗਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਅਕਤੀ ਡਾ: ਯੁੱਧਵੀਰ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਡਾਕਟਰ ਯੁੱਧਵੀਰ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਕੁਝ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਜਿਸਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਧੀਕ DHS ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪੋਸਟ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ!

ਦੀ ਵਧੀਕ DHS ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 4 ਕਾਲਜ ਸਾਈਡ ਡਾਕਟਰ ਲਈ ਸੀ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਾਫੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵਧੇਰੇ ਢੁਕਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡੀਐਚਐਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਦੇਵਾਂਗੇ। . ਸੰਭਾਵੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਡੀਕਲ cduca tion ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ DHS। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਕਾਲਜ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵਿੱਚ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡੀਐਚਐਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਡੀਐਚਐਸ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨਾ। ਜਿਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਟਾਪ-ਗੈਪ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਵਧੀਕ DHS ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ DHS ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ 1,800-2,000 ਪਲੱਸ ਐਨ.ਪੀ.ਏ.

(26) 4 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਨੋਟ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਕੇ. ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੋਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਏ.ਡੀ.ਐਚ.ਐਸ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਕਰਨਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਸੈਕਟਰੀ ਟੈਰੀ, ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਸਾਲ 1962 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ।

(27) 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ, 1966, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਆਮਤੀ ਓਮ ਪ੍ਰਭਾ ਜੈਨ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ADHS ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 DHS ਬਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

(28) ਇਹ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ, ਪਸੰਦ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਏਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪੱਖ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਮ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ DRME ਅਤੇ DDRME ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ, ਹੁਣ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਦੋਂ/ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ADHS- ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੋਸਟ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿ ਪੋਸਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ DRME ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਜੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ

. Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ADHS ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ! ਜੇ ਤਿਆਰ ਨਿਰੀਖਣ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਅਨੈਤਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਬਾਰੇ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਮ ਪੱਖ ਤੋਂ ਨੰਬਰ 59 ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੰਬਰ 56 ਵਿੱਚ ਸੀ, ਚੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਾਅਦ ਦੀ DHS ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(29) ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਸਰੂਪ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗਤਾ ਹੀ ਮਾਪਦੰਡ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ - ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1), ਪਰ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਅਤਿ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪੰਨਾ 1916 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਤਰੱਕੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਾਰੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੋਸਟ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੰਨੀ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ; ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਜਿੱਤਣ ਜਾਂ ਹਾਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਅਯੋਗ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਸਟਮ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਜਨਤਾ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਅ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ - ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ?"

(50) ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, "ਪਬਲਿਕ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਚੌਥੇ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਓ. ਵ੍ਹਾਈਟ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ ਸਿੱਖੇ ਗਏ ਹਨ,

»•

pp. 380. 383" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਲੰਬੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਹ ਕਾਡਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਏਡੀਐਚਐਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ PCMS ਕਲਾਸ I ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(31) ਫਿਰ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਏਡੀਐਚਐਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਬੀ.ਐਨ. ਨਾਗਾਰਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ। ਉਸ ਪੋਸਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 309, ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਸਮਰਥ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੱਕ ਜਨਤਕ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ADHS ਦੀ ਪੋਸਟ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਡਰ-ਸਟੈਂਡੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਖਰਕਾਰ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਤੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਵਕੀਲ ਨਾਗਾਰਾਜਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿਚਲੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਜਾਂ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ

(2) ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1942।

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Narula J.)

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੋਗ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। PCMS ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ DHS ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਸਾਮੀ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ADHS ਲਈ ਆਈਪੀਸੀ ਫੈਕਟੋ) ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਪੋਸਟ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਮਾਲੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

(32) ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, *ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ ਨਈਅਰ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸੈਂਟਰਲ ਟਰੈਕਟਰ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ* (3), ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਆਰਜੀ ਸੇਵਾ) ਨਿਯਮ, 1949 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਨੌਕਰੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਸਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਕਾਗਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੇਗੀ ਅਤੇ 5n ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

(33) ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਪ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ।

(3) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 602.

(34) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਏ.ਡੀ.ਐਚ.ਐਸ. ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਕੱਤਰ ਟੈਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 11 ਮਈ, 1966 ਦੀ ਹੈ (ਨਕਲ ਐਨੈਕਸਚਰ 'ਡੀ') ਜੋ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ 11 ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਫ਼ਤਰੀ ਨੋਟ ਰੱਖੇ ਗਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਡੋਟ ਦਾ ਰਾਜ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਮਿਤੀ 12 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਫਾਈਲ ਤੋਂ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਡਾ: ਸਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨੇ 19 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਟੈਰੀ, ਹੈਲਥ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਭੇਜੀ ਸੀ, ਪਰ ਵਾਰਡਬੰਦੀ ਲਈ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। - ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮਿਤੀ 6 ਸਤੰਬਰ, 1966 ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ 3 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(35) ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ v/rit ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 300

NARULA, J.- (36) ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ a3 (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੀ ਬਦਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ "ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ" ਵਜੋਂ) ਜਾਂ ਉਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਸਕੱਤਰ ਦੇ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮਾੜੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਸਥਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਗਲਤਫਹਿਮੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 11 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਅਤੇ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਾਇਆ ਸੀ।, 1966, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ ਅਲ) ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਗਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੈਲਥ ਡੀ - ਭਾਗ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਠੋਸ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੇਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋ ਫੈਸਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਕਤ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਹ ਇਮੇਲੂਮੈਂਟ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ

ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਅਬੋਲੀ- * ' ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਬਦਨਾਮੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(37) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਗਾਰੰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਖਰੀ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਕਿ

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Narula J.)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੀਵਿਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਇਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਵਿਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੇ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(38) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗੁਣ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਜੋ ਵੀ ਹੋਣ , ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(39) ਮੇਰੇ ਲਾਰਡ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਸੀਵਿਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਸਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੁਝ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ

ਰਾਜ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਮੇਕੂਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। 2, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਮ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੁਆਨਕਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਕ ਆਰ ਹੈ . ਆਰਸੀਐਸ ਮੇਕਾਈ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਬਹੁਤ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ (ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ DDRME ਕਰਦਾ ਸੀ) ਜਦੋਂ ਡਾ. ਡੀ. ਭਾਟੀਆ, FRCS ਨੇ ਚਾਰਜ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। DDRME ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ੁਨੀਅਰ ਸਮਝਿਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ "ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਵਰਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਮਿਤੀ 24 ਅਗਸਤ, 1964 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਉਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੰਭਾਲਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਕਤ ਪੋਸਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਅਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਸੀਨੀਅਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ , ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਲ ਤੋਲ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਅਸਥਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਖਾਤਮੇ 'ਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਖਾਤਮੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਕੋਲ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ 'ਏ-ਐਲ') ਦੁਆਰਾ ਇਸਤਿਹਾਰੀ DDRME ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਤੱਥ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਤਨਖ਼ਾਹ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ (ਰੁਪਏ 1,500- 2,100 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਿੰਗ ਡਾਕਟਰ ਵਜੋਂ 400 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ) ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸੀ, ਭਾਵ, ਪੋਸਟ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਸੀ। ਇਸ ਸਕੇਲ (2,100 ਰੁਪਏ) ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ

ADHS (ਰੁ. 2,000) ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਨਖ਼ਾਹ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮ ਗ੍ਰੇਡ - ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ , ਮਿਤੀ 27/29, 1966 (ਅਨੇਕਚਰ 'F') ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 24 ਅਗਸਤ, 1964 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਡੀਡੀ ਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਅਸਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੇਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ੁਨੀਅਰ ਸੀ। ਉਸ ਚੂਨੇ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਾ. ਕੇ. ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Narula J.)

ਨਹੀਂ ਸੀ।"

(ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 3, ਮਿਤੀ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1967)।

(40) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਮੁੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ 31 ਅਗਸਤ, 1964 ਤੋਂ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 31 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ 30 ਜਨਵਰੀ, 1964 (ਆਰ.ਈ.ਪੀ. 5) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ (ਜਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ)। ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ: -

"ਡਾ. ਰਾਏ ਇਹ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੈਰ-ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਸਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ

ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਡਾ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਵਜੋਂ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਪਟੀ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।"

(41) ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ, ਨੇ ਖੁਦ 4 ਮਈ, 1962 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ ਸੀ.ਐਮ.ਓ., ਨੰਗਲ ਸੀ, ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ (ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਜੇ'), ਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ "ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼" ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ "ਉਸ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ" ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਭਾਵੇਂ "ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ", ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਡੈਮੀ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਡਾ. ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਆਚਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੇੜਿਓਂ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ।"

(42) ਮੇਰਾ ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ "ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਝੂਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਸੰਕਲਪ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸਟਿੱਕਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੁੱਗਣੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਚਮਕਦਾਰ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਜੀਬ ਢੰਗ ਅਪਣਾਇਆ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਮਨਘੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨੇਕਦਿਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। , ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲਾ। ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਸਿਰਫ਼ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਸੜ੍ਹਾ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਦੋ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਕਰਦੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਪੋਸਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਸੀ। D^nutv ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਓਸਟ। ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ only bv ਤੋਂ ਕੋਮੋਆਰਟਿਵ ਚੋਣ

ਹੋਰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ. ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ

ADHS ਦੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ DHS ਦੇ ਕੀੜਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਲਗਭਗ DHS (ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪੈਮਾਨੇ ਵਿੱਚ) ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ DHS ਦੀ ਪੋਸਟ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਚਰਚਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਯੋਗ ਅਤੇ ਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ^ ਸੀਐਫ਼ ਏਡੀਐਚਐਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(43) ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ: -

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Narula J.)

- (i) ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਕਾਡਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਨ। ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਧੀਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦਾ ਅਹੁਦਾ 1962 ਦੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R-2/6), ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਕਾਡਰ ਪੋਸਟ ਸੀ;
- (ii) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਰਲ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖਿਆ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ;
- (iii) ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਹੁਦਾ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਪੋਸਟ ਦੇ ਇਨਕਮ ਬੈਟ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਅਹੁਦਾ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ;
- (iv) 1 ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਸੀ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ;
- (v) ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਰਛਾਵੇਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ (1962) ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਆਚਰਣ ਉੱਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਬੇਦਾਗ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸੀ;
- (vi) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਚੋਣ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਦੇ ਮੁਖੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਚੋਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ;
- (vii) ADHS ਦੀ ਪੋਸਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਭਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ-ਸਭ ਤੋਂ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ADHS ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਉੱਚਤਰ ਸੀਨੀਅਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਥਾਈ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ;
- (viii) ADHS ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੋਸਟ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਵਜੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।
- (ix) ਸਿੱਖਿਆ ਪੱਖ ਤੋਂ ਅਤੇ ਆਮ ਪੱਖ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਸਨ ਦਰਅਸਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿੰਗ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਕੈਪੂਰ, ਜੋ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਡਾਕਟਰ ਨਵੀਂ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ;

- (x) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ;
- (xi) ਇਹ ਪੋਸਟ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੀ ਅਸਲ ਪੋਸਟ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੁਨਿਆਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੀਲ+ਐਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇੱਕ DDRME ਜਾਂ DRME ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਤਿੰਨ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਭਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

(xii) ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਪੋਸਟ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਬਿਨੈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਸੱਦਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਸਭ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੋਸਟ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਪੋਸਟ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ;

(xiii) ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਮਿਤੀ 20 ਦਸੰਬਰ, 1965 (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'E') ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ;

(xiv) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ADHS ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਬਚਾਅ ਵੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸੀ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਈ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ . ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਜਨਰਲ ਸਾਈਡ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਲਜ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੂਲਤਾਂ 'ਤੇ, ਉਹ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ *ri?ht twd*¹⁸ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੀ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨੋਟੀਕੇਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। , ਮਿਤੀ 20 ਦਸੰਬਰ 1965 (ਅਨੇਕਚਰ 'ਈ', ਜੋ ਕਿ 22 ਦਸੰਬਰ 1965 ਨੂੰ ਡੇਨਰਟਮੈਨ* ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ) *bv* ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 21 ਦਸੰਬਰ 1965

Annexure TX') ਨੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡੀਨ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਡੀਨ ਨਾਲ ਜੁਬਾਨੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਆਨਰੇਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਇਹ ਪੱਤਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਛਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟਾਪ-ਗੈਪ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡੀਡੀਆਰਐਮਈ ਦੀ ਪੋਸਟ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ADHS ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Narula J.)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ADHS ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੋਸਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 21 ਦਸੰਬਰ, 1965, ਜੋ ਕਿ 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜ ਦਾ ਇਹ ਨਵਾਂ ਬਚਾਅ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਘੜਤ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ।

(xv) ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਵੀ ADHS ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਖਾਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ DHS ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ DHS ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕੋ ਇਕ ਆਧਾਰ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ADHS ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਚੰਗਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। DHS ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਇਸ ਲਈ, ADHS ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਵਿੱਚ ADH ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਪੋਸਟ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ DHS ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(44) ਇਹ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।"

(45) ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਵੀ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਧਾਰਾ 16(1) ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਰਾਜ, ਅਤੇ ਉਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਮ.ਆਰ. ਬਾਲਾਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਜਿਸਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (4) ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਵਿੱਚ "ਨਿਯੁਕਤੀ" ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਬਨਾਰਸੀਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (51) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਦਾਗ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਗ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਅਧੀਨ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ (ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ) ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Narula J.)

ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਯੋਗ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ: -

(i) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ; ਅਤੇ

(ii) ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(4) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 649

(5) ਏਆਈਆਰ 1956 ਐਸਸੀ 520।

(46) ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਕਲਕੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਅਮਲ ਕੁਮਾਰ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਖਾਸ ਅਹੁਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੰਨਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਹੀ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ ਨਈਅਰ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸੈਂਟਰਲ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (3) ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਸੀਵਿਯਾਨ* ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਧਾਰਾ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅੱਧੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। "ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ" ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਬੀ.ਐਨ. ਨਾਗਾਰਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਜ਼ੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਏਆਈਆਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 1945 'ਤੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ: -

“ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰਬਾਰ ਨੇ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 309, ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਆਪਹੁਦਰੇ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 15 ਅਤੇ 16 ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ

(6) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 1704

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Narula J.)

ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 15 ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੋਗ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।"

(47) ਬੀਐਨ ਨਾਗਾਰਾਜਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-

- (i) 309 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ; ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਨੁਛੇਦ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;
- (ii) ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ 309 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 15 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ;
- (iii) ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 pf ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੋਸਟ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ।

(48) ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ADHS ਦੀ ਪੋਸਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮੈਡੀਕਲ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੋਸਟ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪੋਸਟ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨਵੀਂ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਭਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਮਾਮਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕੱਲੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦੋ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਰ ਹਨ

ਬਰਾਬਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਤ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਦੋ, ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲੀਵਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਚੋਣਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਜਤਾ ਸਕਦਾ। ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੋਸਟ ਭਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਸੰਤ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਪਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ 'ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਗ੍ਰੇਡ ਪੋਸਟਾਂ' ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਸਿਰਫ ਗਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵੈਚਲਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਚੋਣ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ

ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹਨ ਕਿ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚੋਣ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਜਾਂ ਚੋਣ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ 'ਤੇ।

(49) ਫਿਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਪਦੰਡ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(50) ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਬਚਾਅ, ਇਸ ਲਈ, ਚੋਣਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਅਤੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ - ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਧਾਰਾ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ। . ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ੁਨੀਅਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਜ਼ੁਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਕੱਲੀ ਅੰਤਮ ਢਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਟਾਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਬਚਾਅ ਬਚਾਅ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। *ਸੰਤ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ* ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦੋ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(51) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਗ ਅਤੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜ਼ੁਨੀਅਰ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕਲੀਨਰ ਹੋਵੇ। ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ. ਆਰਟੀਕਲ 16, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ: (i) ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ (ii) ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ADHS ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਇਸ ਲਈ, ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਅੱਗੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(52) ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ।

ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ ਜੇ.-ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਕੈਪੂਰ ਅਤੇ ਨਰੂਲਾ, ਜੋਜੇ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਹਨ

ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ, ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਰਲਾ ਗਰੇਵਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਸਕੱਤਰ ਸੀ, ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ / ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਰਗੇ ਸ਼ਿਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ *ਬਦਨਾਮੀ* ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਇੱਥੇ ਡੀਡੀ/ਆਰਐਮਈ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਅਸਾਮੀ ਮਿਲੀ।

ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ, ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ■ ਉਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ।

(54) ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨਰੂਲਾ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਇਦ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 2 ਕੰਵਰ ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਫਿਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ ਉਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹਨਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਉੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਪ੍ਰਤਿਭਾ, ਉਸ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਯੋਗਤਾ, ਤਜਰਬਾ (ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ • ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(55) ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨਰੂਲਾ, ਜੇ. ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ.

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਸਥਾਪਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(56) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਵਿਸ ਕਲਾਸ I ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ PCMS I ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਮੈਡੀਕਲ* ਸਰਵਿਸ ਕਲਾਸ II, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ PCMS II ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਭਾਗੀ ਮੁਖੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ 15 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ PCMS II ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। 1949 ਅਤੇ 15 ਫਰਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਉਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ 25/26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਨੂੰ PCMS I ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 5 ਸਤੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 750-50-1,400 ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ, ਅਰਥਾਤ, PCMS II ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

(57) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ- ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਲ 1955 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਅਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਡਾ: ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਨ, ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਨਰਲ ਕੇਡਰ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮਝੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਡਾ: ਦੀਪਕ ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਸਾਲ 1961 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਪੀਸੀਐਮਐਸ ਜਾਂ ਟੀਚਿੰਗ ਕੇਡਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਡਾ: ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਨ, ਦੀ 25 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਸ.-1 ਦੇ ਕਾਡਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਡਾ: ਦੀਪਕ ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

15 ਮਾਰਚ, 1963 ਤੋਂ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ, ਡੀਡੀ/ਆਰਐਮਈ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆਈਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਡਾ. ਤੁਲਸੀ ਪਾਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ 1963 ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਖਾਲੀ ਪਈ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜੁਲਾਈ, 1964 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀਡੀ/ਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ

ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸੀ <—

“ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ। ਪਟਿਆਲਾ। ਸਮਾਪਤੀ ਮਿਤੀ 14-7-1964

28 ਜੁਲਾਈ. ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਲਈ 1964

ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ, ਕਲਾਸ I ਦੀ ਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਲਈ ਭਰਤੀ।

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੰ. 8(h)

- (1) ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਇੱਥੇ ਨੱਥੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਨੱਥੀ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਾਲ. ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 14 ਜੁਲਾਈ, 1964, (28 ਜੁਲਾਈ, 1964, ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ) ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।²
- (2) ਇਹ ਕਲਾਸ I ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਸਾਮੀ ਹੈ ਅਤੇ 28 ਫਰਵਰੀ, 1965 ਤੱਕ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪੱਕੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਹ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੋ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ।

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Sodhi, J.)

- (3) ਇਹ ਅਸਾਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (4) ¹ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (5) ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। -
- (6) ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- (7) ਉਮਰ: (ਏ) 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਨੂੰ 40 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ 50 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ/ਜਨਜਾਤੀ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ 56 ਸਾਲ)।
- (ਬੀ) ਕੇਂਦਰ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
- (8) ਤਨਖਾਹ: ਰੁਪਏ 1,500 – 60 – 1,800/75 – 2,100। ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- (9) ਯੋਗਤਾ: ਜ਼ਰੂਰੀ - (i) MBBS, ਵਿਲੱਖਣ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕਰੀਅਰ ਦੇ ਨਾਲ; (ii) ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ; (iii) ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ MD ਜਾਂ MS ਜਾਂ MRCP ਜਾਂ FRCS; (iv) 10 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ/ਪਿਸ਼ੇਵਰ/ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦਾ ਤਜਰਬਾ; (v) ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ 15 ਸਾਲ ਖੜੇ ਹੋਏ; (vi) ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਉਚਿਤ ਗਿਆਨ।
- ਤਰਜੀਹੀ: 3-5 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਅਧਿਆਪਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ।
- (10) ਫਰਜ਼: (ੳ) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਉਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ।
- (ਅ) ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।
- (11) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿਆਇਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ-ਮੁਕਤ ਕੁਆਰਟਰ ਆਦਿ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। -

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

NB.— ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੋਧੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ' ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ:

- (a) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਸਨੀਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। 1,000 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਜਾਤੀ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
- (b) ਵਰਗਾਂ/ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 'ਪੱਛੜੇ' ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ/ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਬਸ਼ਰਤ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। 1,800 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ।

ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਫਾਰਮ (ਏ) ਜਾਂ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਸਬੰਧਿਤ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

(58) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਲਾਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਥਾਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਉੱਚਾ ਹੈ, ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਗੁਆ ਦਿਓ।

(59) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੀਸੀਐਮਐਸ I ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਲਗਭਗ 57 ਕਦਮ ਹੇਠਾਂ ਸੀ ਜਿਸ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਧਿਆਪਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਰੇ ਸੀ। 1 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਨ ਅਮਲੇ ਦੀ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 2/12 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ, 7 ਦਸੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ PCMS I ਅਤੇ II ਦੀ ਅੰਤਮ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 37) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਨਾ 2/4. ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸੀ

121. ਅਧਿਆਪਨ ਲਾਈਨ 'ਤੇ 25 ਅਫਸਰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ, ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਨੁਸੂਚੀ R. 2/19 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ PCMS I ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਸਟਾਫ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ DD/RME ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਅਸਥਾਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਯੋਗ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨੂੰ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਲਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(60) ਉਸਨੇ ਡੀਡੀ/ਆਰਐਮਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 31 ਅਗਸਤ, 1964 ਤੋਂ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1,500 – 2,100। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 1,000 – 75 – 1.600 1 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(61) ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋ ਵਿੰਗਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੀ। ਸਾਲ 1947 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 8 ਨਵੰਬਰ, 1948 ਤੱਕ, ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਵਿਭਾਗ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਦੋ ਸਿਓਰੇਟ ਵਿਭਾਗ ਸਨ। 26 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ 1948. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5907-M-4A/577803, ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ 8 ਨਵੰਬਰ, 1948 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚੀ R. 2/1 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੀਸੀਐਮਐਸ I ਅਤੇ II ਦੇ ਕਾਡਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਵੱਖਰੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯਮ ਹਨ ਦੇ ਕਾਡਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ। ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੀਸੀਐਮਐਸ-1 ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਵਜੋਂ ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 1963 ਵਿੱਚ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4013-2HB-63/2436, ਮਿਤੀ 29 ਮਾਰਚ, 1963 ਦੁਆਰਾ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਟੀਚਿੰਗ ਕਾਡਰ ਨੂੰ PCMS I ਅਤੇ PCMS II ਦੇ ਜਨਰਲ ਕਾਡਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਰਤੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਧਿਆਪਨ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਯੋਗ ਸਨ। ਸਾਲ 1965 ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ 18 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਿਜ਼, ਪੰਜਾਬ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੀ।

(62) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਆਇਆ ਕਿ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ। ਅਧਿਆਪਨ ਸਟਾਫ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਅਧਿਆਪਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਬਦਲੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਕੈਪੂਰ, ਜੇ.; ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਆਪਨ ਲਾਈਨ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਪੋਸਟ ਸੀ, ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਧਿਆਪਨ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ-ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੂੰ th^o ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(63) ਕੰਵਰ ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਨੂੰ 5 ਜੁਲਾਈ, 1949 ਤੋਂ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਮ.ਐੱਸ. I ਵਿੱਚ ਪਦਉੱਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 5 ਜੁਲਾਈ, 1950 ਤੋਂ ਉਸ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ 4 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਮ.ਐੱਸ. I ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। 1961 ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਵਜੋਂ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 24 ਮਈ, 1962 ਤੋਂ 1,300-50-1,600। ਉਸ ਨੂੰ - 14 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1963. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਟੌਰ, ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਵਾਰ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਡਾ: ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੀ

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Sodhi, J.)

ਮਾਰਚ, 1963 ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਵੀ ਐਡ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 1 ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 9 ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਡਾ. ਭਾਟੀਆ ਹੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 2 ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1,800—100—2,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੈਰ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸਿੰਗ ਭੱਤਾ। 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ 400 ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਨੈਸੈਮ। 22 ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ, ਇਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਡਾ. ਦੀਪਕ ਭਾਟੀਆ ਦੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ।

(64) ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ PCMS II ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ PCMS I ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ PCMS, I ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਲਈ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਇੱਕੋ ਵਰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਨਾ ਮੰਨ ਕੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(65) ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿੱਜੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਚਰਿੱਤਰ ਸੰਬੰਧੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ, ਅਤੇ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਕੜੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(66) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 162 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦਿਓ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹੀ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਸੰਘ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਰੋਕ ਵਿਚ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 16 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਉਸੇ ਕੋਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 15 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਜਾਂ ਸੰਘ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਸਾਮੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਇਹ ਗਾਰੰਟੀ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਲੰਘੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਰਗ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਹ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸੈਂਟਰਲ ਰੇਲਵੇਜ਼ (7) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਮਾਨਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਉਸੇ ਵਰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵੱਖਰੀ, ਸੁਤੰਤਰ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ।

(67) ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 16(1) ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਸਗੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਹੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪੋਸਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ। ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਮਰੱਥ ਟੈਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤ ਇਹ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14, 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸੁਚੱਜੀਤਾ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ

(7) AIR 1960 SC 384.

ਬਨਾਰਸੀਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ (ਇਨਫਰਾ) ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਵਲ ਪੋਸਟ ਭਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ।

(68) ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਨਾਰਸੀਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। * ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (5), ਜਿੱਥੇ ਸੀਵਿਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਨਾਰਸੀਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਹੀ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਕੁਝ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਅਪਰੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਖਪਾਲਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸੇਵਾ ਬਣਾ ਕੇ ਐਫਕੇਡਰ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪਟਵਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾਗ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਸਤੀਫੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਸਨ।

(69) ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਬਕਾ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਸਾਬਕਾ ਪਟਵਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਵਧੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਆਈਯੂਜੀਸੀਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 'ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਦਾਇਗੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Capoor, J.)

ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਚੋਣ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਟੀ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਨਾ ਹੋਣ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੁਣਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(70) ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਕਲਕੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਮਲ ਕੁਮਾਰ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6) ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਚੋਣ ਸਿਰਫ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰਤਾ-ਕਮ-ਮੈਰਿਟ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(71) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ ਨਈਅਰ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸੈਂਟਰਲ ਟਰੈਕਟਰ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਤਤਕਾਲ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ ਨਈਅਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਟਰੈਕਟਰ ਸੰਗਠਨ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨ ਮੈਨ ਵਜੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਗਠਨ ਵਿਚ ਹੁਣ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਵਿੱਖੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗੀ ਹਦਾਇਤ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ ਨਈਅਰ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਬੇਕਾਰ ਕਾਗਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਕਿ

ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ ਨਈਅਰ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਐਕਸਾਈਟ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ ਨਈਅਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(72) , ਈ.ਐਨ. ਨਾਗਾਰਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 15 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ. ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਗਠਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ, ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਭਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਰਤੀ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਚੀ II (ਰਾਜ ਸੂਚੀ) ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 41 ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ (ਮੈਸੂਰ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਆਰਥਿਕ ਦੁਰਲੱਭਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਾਰਾਜਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ।

Dr. Kartar Singh Rai v. The State of Punjab, etc. (Sodhi, J.)

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 15 ਅਤੇ 16 ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬਤਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗਣਾ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਢੰਗ ਹੈ ਜੋ ਮਨਮਾਨੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇਗਾ। ਬਿਨਾਂ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਹੋ ਸਕੇ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਇਲਾਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(73) ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਇੱਕ ਗਲਤ ਪਹੁੰਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨਰੂਲਾ, ਜੇ., ਨੇ ਵੀ

ਨਾਗਾਰਾਜਨ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਕਿ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਖੌਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਖ਼ਬਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਉੱਚ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ 'ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਣ ਦਾ ਖਾਤਾ ਹੈ

ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਅਧਿਆਪਨ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮਝਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਕੋਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ। ਇਹ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਚੋਣ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਦ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਉਸ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਦੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। 300

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਆਰਡਰ

(74) ਬੈਂਚ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ 10,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 300

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

10646 ILR – ਸਰਕਾਰ, ਪ੍ਰੈਸ, ਸੀ.ਐੱਚ.ਡੀ.